

Vlaamse
Hogescholen
Raad samen, werken
aan talent voor morgen

Voorstel van resolutie over de gelijkschakeling van de regelgeving over de terugbetaling bij inschrijvingsgelden bij een heroriëntering in het hoger onderwijs

Hoorzitting Vlaams Parlement, donderdag 21 april 2022

Marc Verdyck

Thomas More

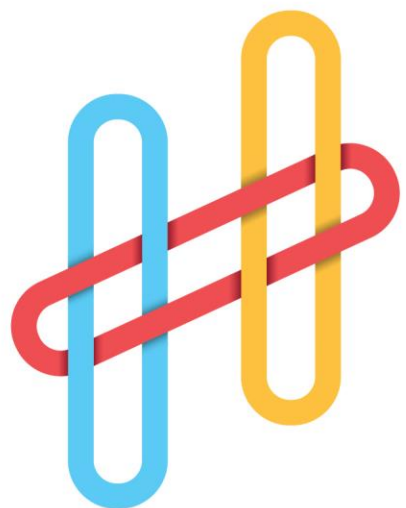
Karen Weis

Hogeschool PXL

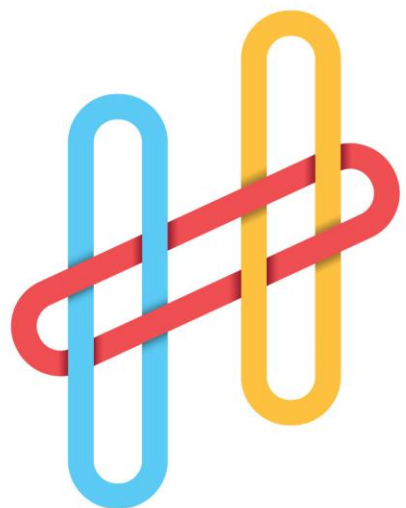
Indeling

1. Algemene bezorgdheden m.b.t. een harmonisatie van het studiegeld bij heroriëntatie
2. Het financiële plaatje: waarom vandaag wel een vergoeding vragen (en waarom niet die vergoeding)?
3. Praktische bezwaren
4. Beleid richten op het vroegtijdig heroriënteren?

1. Algemene bezorgdheden

- **Betere** heroriëntatie te bereiken met dit voorstel tot harmonisatie?
- Is er echt een **noodzaak**?
- **Proportionaliteit** – alternatief: verplichte opname regeling studiegeld bij interne heroriëntering/ uitschrijving in onderwijsreglement (art. II.221 CHO)
- Juiste **doelgroep**? Doorgaans betalen ouders, financieel meest kwetsbare beschermd door beursstatuut
- Essentieel = goede oriëntatie **voor** eerste inschrijving

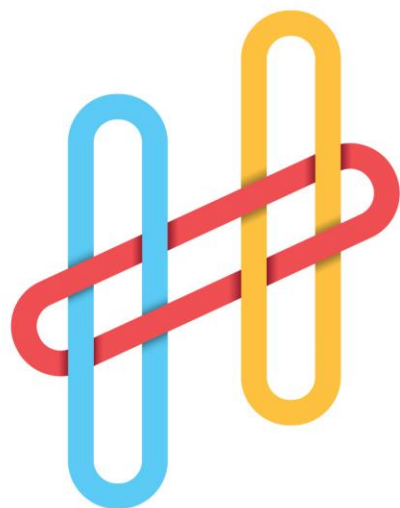

2. Het financiële plaatje

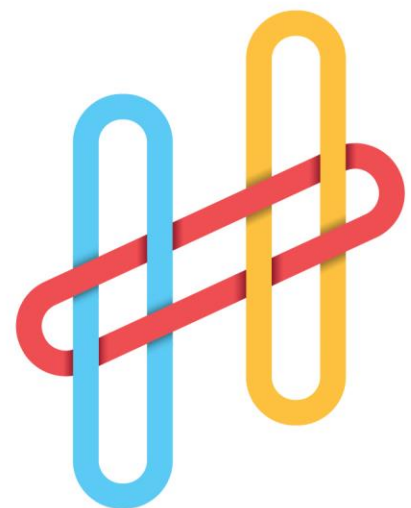
- Inschrijving: heeft **financiële gevolgen** voor een hogeschool – hoe verder in het academiejaar, hoe hoger dit plaatje
- Belangrijke bedenking: in de praktijk beperktere financiering vanuit overheid
  - voor heroriënterende generatiestudenten

Art. III.12.§3 CHO: “ (...) een instelling behoudt het aantal opgenomen studiepunten door een generatiestudent als die student zich heroriënteert door in de loop van hetzelfde academiejaar te veranderen van opleiding en instelling, tenzij de uitschrijving plaatsvindt voor de start van het academiejaar.”

- voor studenten die 60 studiepunten verworven hebben in hun traject: door systeem outputfinanciering

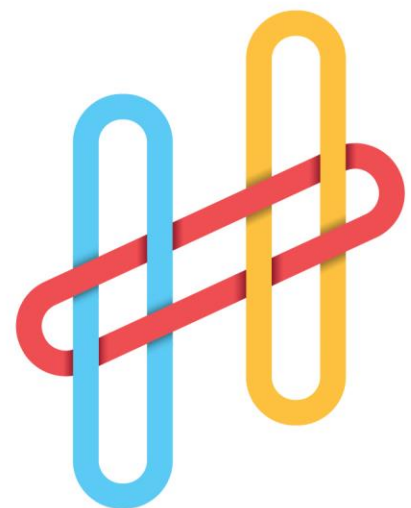

2.1 Voor de start van het academiejaar

2.1 Heroriëntering voor de start van het academiejaar

Drie schakelmomenten voor heroriëntering

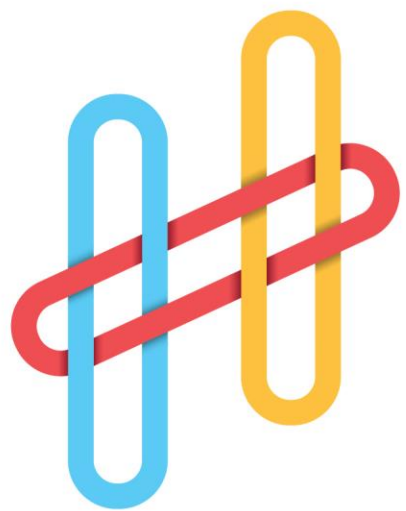

2.1 Heroriëntering voor de start van het academiejaar

- Waarom een gedeeltelijke vergoeding vragen bij uitschrijving/heroriëntering voor start academiejaar?
  - Hogeschool maakt al kosten omwille van inschrijving student, ook voor start academiejaar
    - Inschrijving (personeelskost, kost/aangemaakte student in ICT-systeem, ...)
    - Studentenkaart
    - Informatie voor student (bv. startbrochures)
    - Inplanning startdagen (voorzien van collega's, catering, etc.)
    - Bij niet-modeltrajectstudent: gesprek met (studie)trajectbegeleider om programma vast te leggen, aanvragen voor vrijstellingen etc.
    - Bij student met bijzonder statuut: evt. al aanvraag erkenning statuut (personeelskost)
    - Buitenlandse diploma's: screening door aparte dienst
    - Sommige instellingen: bij beperkte studievoortgang → verplicht voorafgaande screening/gesprek
    - ...
  - Een inschrijving uitvoeren is dus niet kosteloos voor een hogeschool.

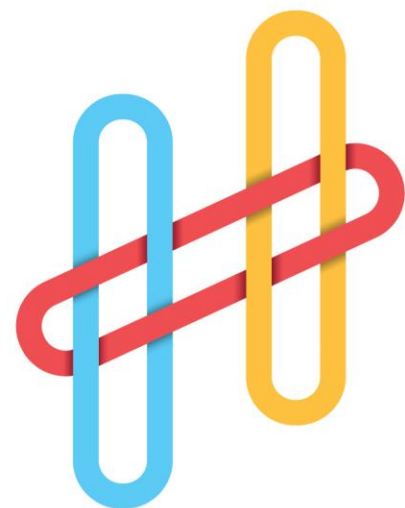
2.2 Binnen één maand na de start van het academiejaar

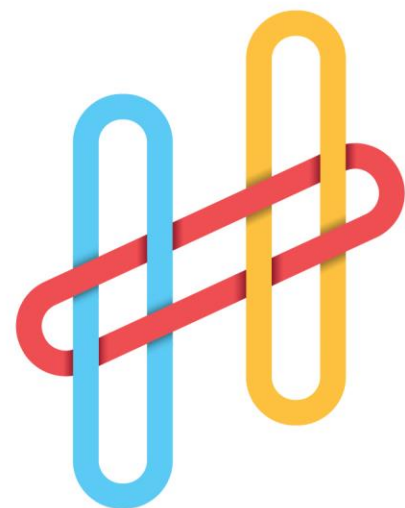
2.2 Heroriëntering binnen één maand na de start van het academiejaar

Drie schakelmomenten voor heroriëntering

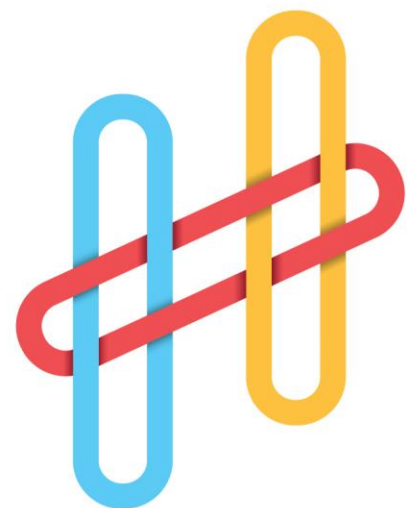

2.2 Heroriëntering binnen één maand na de start van het academiejaar

- Waarom een (gedeeltelijke) vergoeding vragen bij uitschrijving/heroriëntering na de start van het academiejaar?
  - Hogeschool maakt al kosten omwille van inschrijving student (zie vorige slide)
  - Van zodra academiejaar begint: ook investeringen in personeelsbestand
    - Studentenaantal: op basis daarvan aanstellingen onderwijzend personeel (en evt. ook ondersteunend personeel)
    - Evt. bijmaken klasgroepen indien grotere groep dan verwacht
    - Maw: uit uitschrijving vloeien een aantal personeelsimplicaties die ook een kost vertegenwoordigen
    - Daarnaast: intensievere betrokkenheid ondersteunende personeelsleden zoals (studie)trajectbegeleiders en studentenondersteuners, sociale dienst/STUVO's etc. → zien studenten individueel (ook modeltrajectstudenten!)
    - Erkenning eventuele statuten (indien nog niet in orde voor start academiejaar)

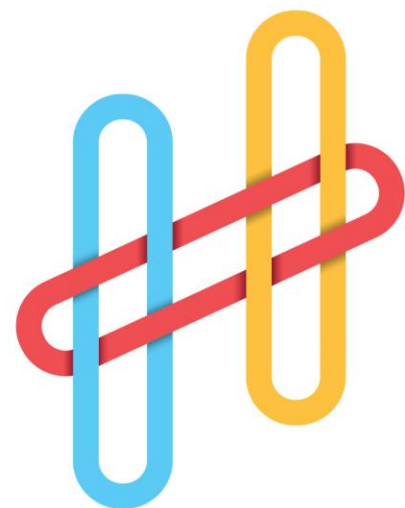
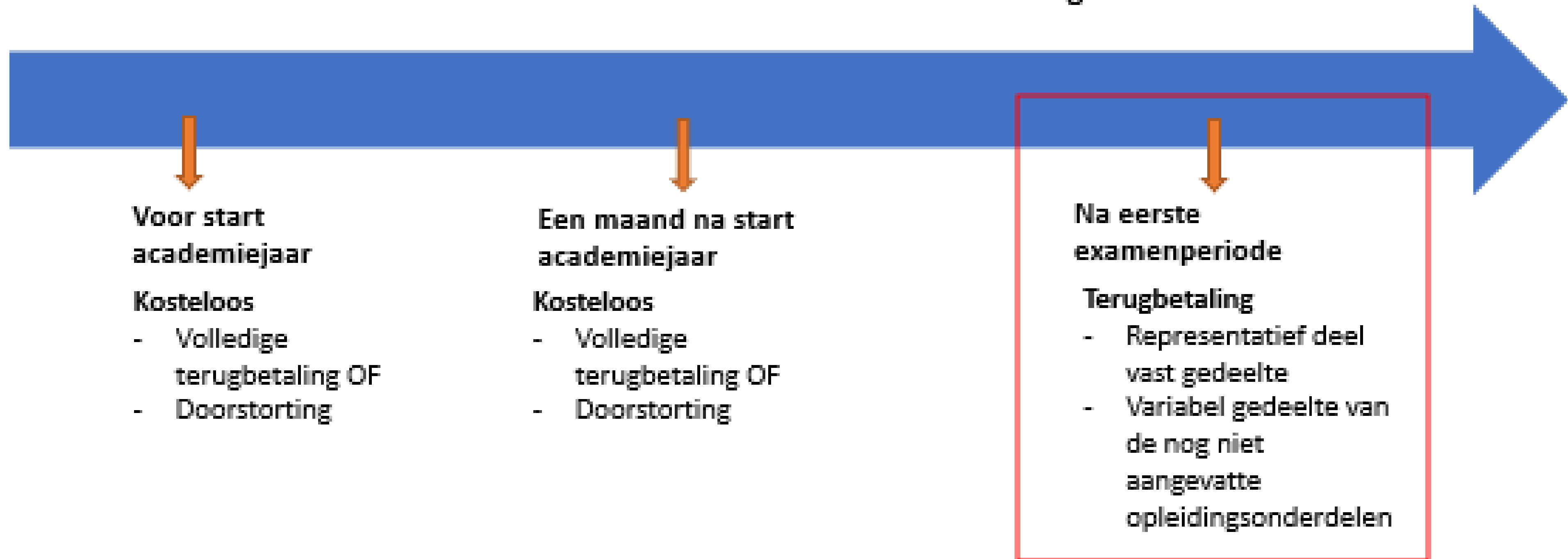

2.3 Na de eerste examenperiode

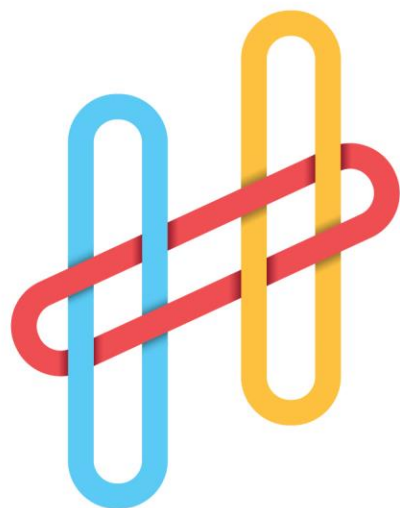
2.3 Heroriëntering na de eerste examenperiode

Drie schakelmomenten voor heroriëntering

2.3 Heroriëntering na de eerste examenperiode

- Waarom een (gedeeltelijke) vergoeding vragen bij uitschrijving/heroriëntering na de eerste examenperiode?
  - Hogeschool maakt al kosten omwille van inschrijving student (zie vorige slide)
  - Van zodra academiejaar begint: ook gerechtvaardigde investeringen in personeelsbestand (zie vorige slide)
  - Dit laatste wordt nogmaals versterkt na het 2de semester → docenten voor 2de semester worden aangeworven op basis van studentenaantallen semester 1 + ook ondersteunend personeel blijft doorlopend werk leveren

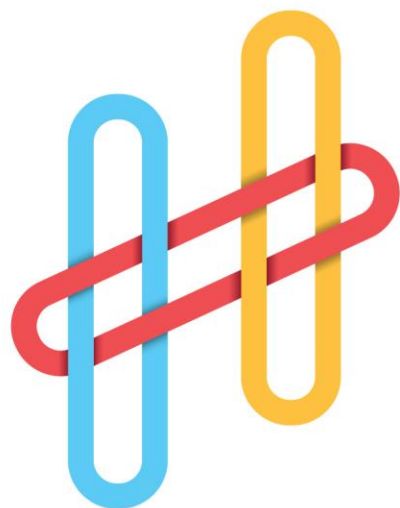

3 Praktische bezwaren

A. Waaier aan onderwijsvormen/indelingen van het academiejaar

- Examenperiode is niet decretaal gedefinieerd: kwartalen, blokken, semesters, ...
→ zelfs binnen één instelling al grote verschillen
- Organisatie 2de examenperiode kan ook verschillen (zomerperiode/kort na 1ste zittijd)

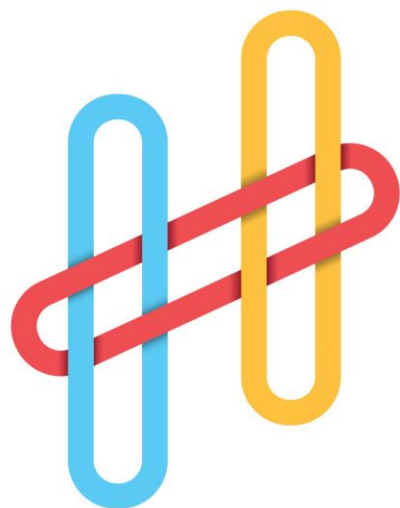
Harmonisatie binnen één instelling geeft al praktische problemen – quid instellingsoverschrijdend?

3 Praktische bezwaren

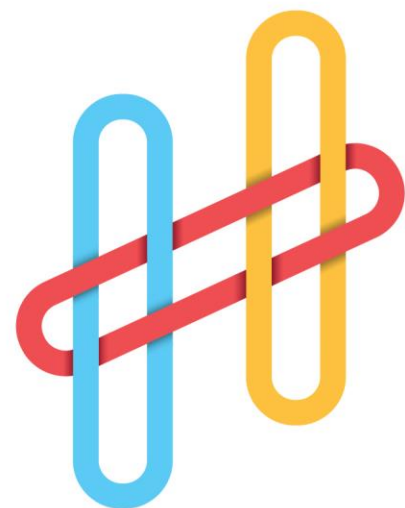
B. Controle op heroriëntering bij externe heroriëntering

- Wanneer financiële gevolgen afhankelijk zouden zijn van heroriëntering – praktische moeilijkheden wanneer die heroriëntering bij andere onderwijsinstelling gebeurt
  - Hoe controle of de inschrijving gebeurd is aan de andere instelling (privacy)?
  - Worden er voorwaarden verbonden aan de heroriëntering om in aanmerking te komen voor de financiële tegemoetkoming (bv. rest van het academiejaar ingeschreven, studiesucces)? → hoe controleren?
  - Wanneer gekozen wordt voor doorstorting reeds betaalde studiegeld: uit praktijk blijken aantal praktische problemen omwille van al dan niet toekenning beursstatuut

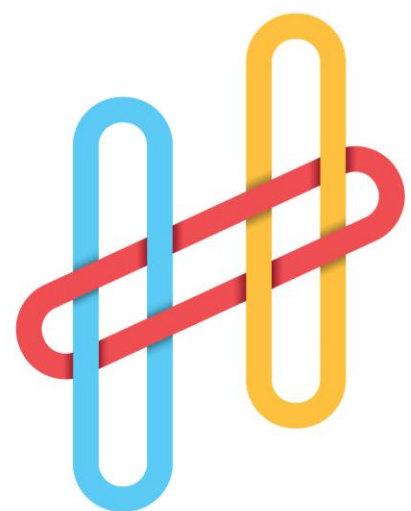
4 Beleid richten op het vroegtijdelijk heroriënteren?

- A. Relatie tussen heroriëntering en de slaagkansen
- B. Het belang van het moment van heroriënteren: relatie met studieduur
- C. Heroriëntering stimuleren tijdens de eerste weken?

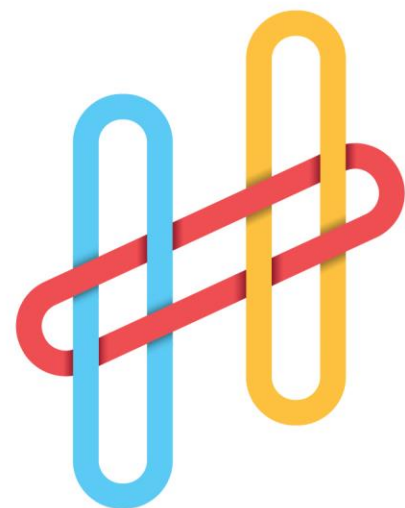

4.1 Relatie tussen heroriëntering en de slaagkansen

4.1 Relatie tussen heroriëntering en de slaagkansen

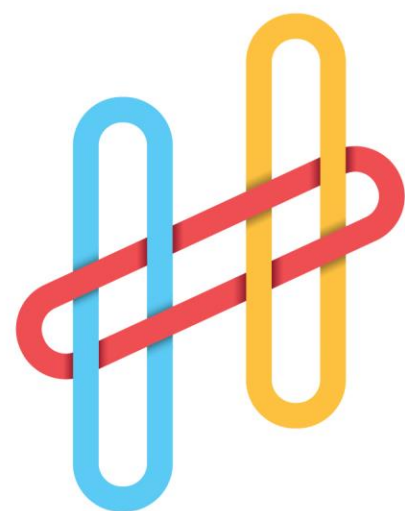
- Studenten die tijdens het eerste academiejaar heroriënteren hebben nadien een hoger studierendement (Vlor-advies)
- *“Zoals hierboven al werd gesteld, verhoogt een snelle heroriëntering immers de slaagkansen van studenten in hun verdere studieloopbaan”*
- Bedenkingen
  - Uiteraard is een tweede keuze meestal beter dan de eerste keuze
  - Studenten die tijdens het academiejaar heroriënteren hebben maximaal 1 examenkans gebruikt. Studierendement is daardoor mogelijk onderschat.

De bewering dat *door* vroege heroriëntering slaagkansen stijgen werd onvoldoende aangetoond.

4.2 Het belang van het moment van heroriënteren

**Verkort een vroege heroriëntering de totale studieduur tot diploma?
Gegevens van heroriënteerders binnen de Associatie KU Leuven.**

Tijd tot behalen diploma van subgroep die diploma behaalt bij eerste heroriëntering vanuit PBA

* Bij 71.91% van de studenten die heroriënteren van 1 december tot 15 maart wordt het generatiejaar maar als een half jaar meegerekend omdat ze heroriënteren op 1 februari of later. Gemiddeld wordt er voor deze groep dus 0,64 academiejaar geteld van het generatiejaar.

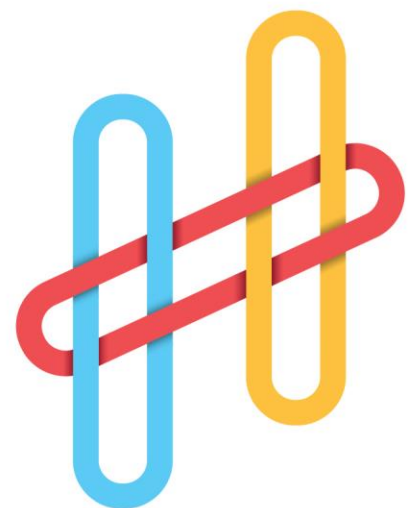
Tijd tot behalen diploma van subgroep die diploma behaalt bij eerste heroriëntering vanuit ABA

* Bij 83,53% van de studenten die heroriënteren van 1 december tot 15 maart wordt het generatiejaar maar als een half jaar meegerekend omdat ze heroriënteren op 1 februari of later. Gemiddeld wordt er voor deze groep dus 0,58 academiejaar geteld van het generatiejaar.

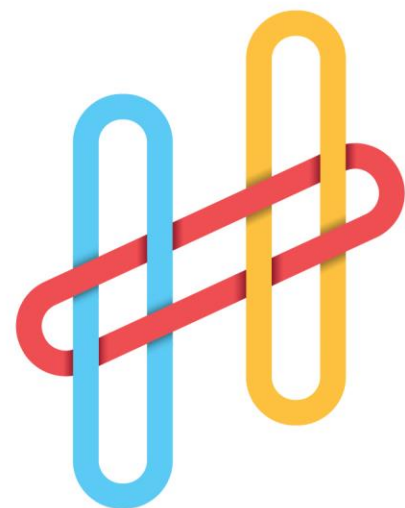
4.3 Heroriëntering stimuleren tijdens de eerste weken van het academiejaar

Initiatieven om snelle heroriëntering te stimuleren kunnen tegenstrijdig zijn aan initiatieven om drop-out te verminderen en studiesucces te vergroten.

Zes studiekeuzetaken (Geremeijs en Verschueren)

- Oriëntatie
- Exploratie in de breedte
- Exploratie in de diepte
- Exploratie van zichzelf
- Keuzenabijheid
- **Binding**
  - Studenten met minder goede binding spannen zich minder in voor de studie
  - Zij hebben grotere kans op drop-out
  - In het begin van het academiejaar kan deze binding “groeien”

Dilemma: binding versterken én/of snelle heroriëntering stimuleren?
Voorbeeld: eerste stage verpleegkunde

Voorbeeld

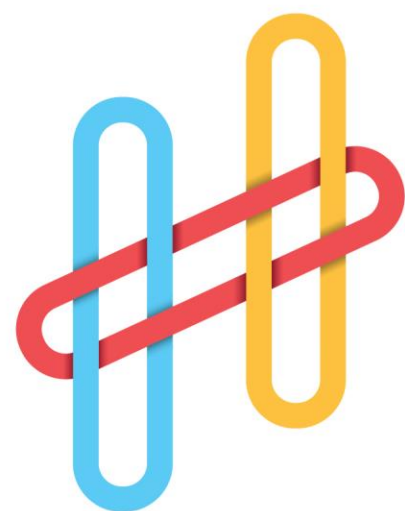
Gebruik van Learning Analytics

Project Thomas More in het kader van het voorsprongfonds

Risico-studenten snel opsporen via Learning Analytics

- Studenten met minder doorzettingsvermogen
- Studenten die zich minder inzetten voor de studie
- Twijfelende studenten
- Studenten die zich minder snel kunnen aanpassen aan het hoger onderwijs
- Studenten met zwakke studieresultaten

Om deze studenten te versterken in hun studie en persoonlijke groei

Heroriënteren
is geen doel op zich!

